

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Riksbanken

Yttrande över förslag till Integrerad rapportering av internationell bankstatistik (IRIS)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till:

- Riksbankens föreskrifter om instituts rapportering av integrerad rapportering av internationell bankstatistik (IRIS).

Förslagsställaren föreslår att föreskrifterna om instituts rapportering av integrerad rapportering av internationell bankstatistik (IRIS) ersätter befintlig rapportering av utländska tillgångar och skulder (RUTS), som samlas enligt Riksbankens föreskrifter (RBFS 2018:1) om instituts rapportering av finansmarknadsstatik. Det anges att statistiken samlas idag in av Statistiska centralbyrån (SCB), på Riksbankens uppdrag, men föreslås nu i stället att samlas in av Riksbanken.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att Riksbanken sedan slutet av 1970-talet har samlat in statistik över svenska bankers utländska tillgångar och skulder (RUTS) som ett led i en uppgiftsinsamling som medlemmar av BIS (Bank for International Settlements) kommit överens om att genomföra. Statistiken innefattar bland annat banksystemets exponering mot olika länder och bankernas finansiering. 2019 beslutade BIS att utveckla statistiken vilket innebär att nya och mer detaljerade uppgifter ska samlas in från uppgiftslämnarna. Alla medlemmar i BIS förväntas uppfylla statistikkraven och särskilt de centralbanker som är representerade i BIS Committee on the Global Financial System (CGFS), vilket Riksbanken är.

Vidare anges att SCB har sedan början av 2000-talet producerat denna statistik på uppdrag av Riksbanken. För att möta kraven på insamling av nya och mer detaljerade uppgifter beslutade Riksbanken i oktober 2020 att modernisera insamlings sättet och själva samla in denna statistik. Rapporteringen föreslås ske i ett nytt rapporteringssystem i XML format. Genom att etablera denna insamlingsverksamhet kan Riksbanken utveckla en generell och

skalbar infrastruktur som tillgodoser både nuvarande och framtida behov av statistikinsamlingar.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i remissen att statistiken sammanställs dels genom att samla in uppgifter direkt från uppgiftslämnare, dels genom att som idag hämta uppgifter om värdepappersinnehav och utgivna värdepapper från de befintliga statistikprodukterna VINN (Riksbankens föreskrifter RBFS 2016:1 om rapportering av innehav av värdepapper) respektive SVDB (Riksbankens föreskrifter RBFS 2014:1 om skyldighet att lämna uppgifter om emitterade värdepapper). Vidare anges att med IRIS föreslås också uppgifter om företagskrediter rapporterade i KRITA (Riksbankens föreskrifter (RBFS 2017:2) om instituts rapportering av krediter) att ersätta uppgifter om utlåning till företag i IRIS Locational Banking Statistics (LBS). Förslagsställaren anger dock att eftersom IRIS Consolidated Banking Statistics (CBS) är på gruppnivå kan SVDB, VINN eller KRITA inte användas för att ersätta uppgifter i IRIS CBS. Det anges att för VINN sker en insamling på gruppnivå av värdepappersinnehav för systemviktiga institut men alla uppgifter som behövs i CBS samlas inte in och att dra ned på uppgifter i IRIS ändå skulle kräva samma underlag och bedöms inte underlätta rapporteringen utan, snarare försvåra avstämning av uppgifter.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av alternativa lösningar är tillräckligt tydlig. Regelrådet har vidare noterat att Riksbanken är medlem i Bank for International Settlements (BIS) och därmed har vissa internationella åtaganden. Beskrivningen av effekter av om ingen reglering kommer till stånd är därför tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Inget anges om förslagets överensstämmelse med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Den löpande insamlingen föreslås ske från och med första kvartalet 2023 och då ersätta nuvarande RUTS-rapportering. Rapportering föreslås sedan ske kvartalsvis med inrapportering sista bankdagen i den månad som följer på det kvartal som rapporteringen avser. Avseende andra kvartalet 2022 föreslås en infasningsrapportering så att Riksbanken och uppgiftslämnare ska kunna stämma av IRIS mot RUTS så att löpande dubbelrapportering undviks. Förslagsställaren anger vidare att ett informationsmöte har hållits med berörda

uppgiftslämnare redan våren 2021 för att förbereda uppgiftslämnarna för den kommande förändringen.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av tidpunkt för ikraftträdande och behov av informationsinsatser är tillräckligt tydligt givet förutsättningar i ärendet.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att de typer av institut som berörs av IRIS är monetära finansinstitut, vilket omfattar bland annat banker, värdepappersbolag, svenska filialer till utländska banker och kreditmarknadsföretag. Antal uppgiftslämnare uppskattas till 26, vidare anges att flera av de 26 uppgiftslämnarna rapporterar både LBS och CBS.

Förslagsställaren anger vidare att IRIS består av två delar, IRIS Locational Banking Statistics (LBS) för monetära finansinstitut baserade i Sverige och IRIS Consolidated Banking Statistics (CBS) om svenskägda institut på gruppnivå. Riksbanken fastställer inför varje kalenderår vilka institut som ska rapportera IRIS LBS respektive IRIS CBS. Urvalet görs för att täcka svenskägda monetära finansinstitut med betydande utlandsrelaterad verksamhet och, för LBS, även större utlandsägda institut.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av berörda företag utifrån antal och bransch är tillräckligt tydligt. Regelrådet vill emellertid anföra att det saknas en beskrivning av berörda företagens storlek. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren kunde angett detta med en kort information. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar, men utifrån storlek bristfällig

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i remissen att kostnadseffekterna av IRIS är svårbedömda och beror i hög grad på vilka rutiner och system som används av de enskilda uppgiftslämnarna. Förslagsställaren anger vidare att eftersom rapportering föreslås ske i ett nytt format och med nya nedbrytningar krävs implementeringar av nya uttag hos uppgiftslämnarna vilket medför kostnadsökningar. Förslagsställaren beräknar dock inte någon ökad löpande kostnad för att sammanställa den information som ska rapporteras jämfört med idag. Detta eftersom merparten av denna har ingått i tidigare rapportering, om än med mindre finfördelade aggregeringar. Genom att ersätta uppgifter om utlåning till företag med uppgifter från KRITA i IRIS LBS undviks dubbelrapportering, vilket också kan underlätta granskningen av uppgifter för uppgiftslämnarna. Genom att "RUTSkoBIS Hemland" utgår blir det för utlandsägda institut en rapport mindre att administrera.

Förslagsställaren anger vidare att för att ge uppgiftslämnarna tid att implementera förändringar ges, liksom vid tidigare förändringar, omkring ett års implementeringstid efter att nya rapporteringsanvisningar är publicerade. Förslagsställaren bedömer att omfattningen av

förändringarna är genomförbara inom denna tidsram då samtliga uppgiftslämnare är vana vid statistik- och tillsynsrapportering. Det anges därutöver att förslagsställaren har vidtagit ett antal åtgärder för att minska uppgiftslämnarkostnaderna. Det anges bland annat att IRIS föreslås använda standardiserade kodlistor som i möjligast mån baseras på ISO-standard och som i stor utsträckning är gemensamma för LBS och CBS. Vidare överensstämmer den konsolidering som efterfrågas i CBS med tillsynsrapporteringen under kapitaltäckningsförordningen. Slutligen föreslås en infasningsrapportering ske andra kvartalet 2022 för att undvika löpande dubbelrapportering av RUTS och IRIS.

Förslagsställaren har vidare uppskattat implementeringskostnader till följd av förändringarna utifrån svar och erfarenheter från tidigare rapporteringsförändringar och annan liknande rapportering. Det anges att eftersom kostnaderna kan variera mellan olika uppgiftslämnare är skattningen behäftad med osäkerhet. Uppskattningen bygger på en timkostnad om 2 200 kronor och att befintliga IT-system kan användas. Vidare bygger uppskattningen på en implementeringstid om 500 timmar för LBS och 1 000 timmar för CBS per uppgiftslämnare. I de fall samma uppgiftslämnare rapporterar flera rapporter bör stordriftsfördelar uppstå och i beräkningen av dessa fall har därför 20 % av tidsåtgången för ytterligare rapporter dragits av.

Förslagsställaren redogör för implementeringskostnader i en tabell. Enligt tabellen uppskattas den totala kostnaden för rapportering i LBS och CBS till ca 34 miljoner kronor. Mer specifikt uppskattas kostanden för rapportering i LBS till ca 17 miljoner kronor medan kostnaden för rapportering i CBS uppskattas till ca 18 miljoner kronor. Enligt tabellen uppskattas den totala tidsåtgången för rapporteringen i LBS och CBS till 15 600 timmar.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Inget anges om påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner redovisningen av konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i även denna del.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Inget anges om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Såvitt Regelrådet förstår konsekvensutredningen har inga särskilda hänsyn till små företag tagits. Samtidigt är den storleksmässiga beskrivningen av berörda företag inte tillräckligt tydlig. Det hade varit motiverat om förslagsställaren kunde beskrivit möjligheterna att ta särskilda hänsyn till små företag och konsekvenserna av att sådana inte tas. Avsaknaden av sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning bristfällig.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan saknas det fullständiga beskrivningar av ett flertal aspekter i konsekvensutredningen. Det saknas framför allt en beskrivning av berörda företagens storlek samt påverkan på konkurrensförhållandena. Vidare saknas en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten samt särskild hänsyn till små företag. Därutöver saknas även en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2021-10-27.

I beslutet deltog: Samuel Engblom, ordförande, Claes Norberg, Cecilia Gunne, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjär.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Samuel Engblom
Ordförande

Steven Wall
Föredragande